

Sporda Etik Değerler Antrenör ve Hakem Etiği

Antrenör Özellikleri

- Sakatlık geçiren sporcuya ilk müdahaleyi yapar.
- Sinirlenen ya da oyun disiplininin kopan sporcuyu tekrar motive eder.
- Sporcuların beslenme durumu ve özel yaşantısını kontrol eder.
- Branşında güncel kalır ve yeni taktikler hazırlar.
- Sporcular arasındaki problemleri giderir ve takım ruhunu korur.
- Antrenörlerin profesyonel meslek hayatlarında karşılaştıkları zorluklar ve mesleki zıtlıklar göz önüne alındığında, kendi çalışma alanlarının dışında sporcusu ile ilgilenirken bir eğitimci, spor psikoloğu, antrenman bilimci, lider ve yönetici rollerini de üstlendiği görülebilmektedir.

Sporda Etik Değerler Antrenör ve Hakem Etiği

Antrenör Özellikleri

- Antrenör, öz yeterliği yüksek ve düşük olan sporcular arasında çalışma disiplinini adaletli bir biçimde sağlamalı ve sportif başarıyı güçlü bir şekilde etkileyen yeni yöntemler kullanırken, bunları sporcuları arasında etik ilkelere uyarak yapmalıdır.
- Antrenör, sporcularının kişisel beklentilerine cevap vermeye hazırlıklı olan ve antrenörlük becerilerini geliştirerek takımın performansında fark yaratabileceğini ve kendi davranışlarının sporcuları üzerinde yaratacağı etkiyi bilebilen kişi olarak tanımlanmaktadır.
- Bu özellikler sporcunun, kişilik özelliklerini tanıması, koşullara uyum sağlama ve başarılı olma olasılığını arttıracaktır.
- Antrenör ve sporcular arasındaki etkileşim her zaman performansı belirleyici bir unsur olarak görülmüştür

Sporda Etik Değerler Antrenör ve Hakem Etiği

Antrenör Etiği

Antrenörlerin etik dışı davranış modellerine baktığımızda ABD Olimpiyat Komitesinin bu konuda yayınladığı maddeleri görebiliriz.

1
Antrenörlerin sporculara karşı fiziksel ve sözel saldırıda bulunması.

2
Sporculara insancıl olmayan şekilde davranması.

3
Atletik programların eğitimsel amaçlarını göz ardı etmesi.

Sporda Etik Değerler Antrenör ve Hakem Etiği

Antrenör Etiği

- Bu noktada, birçok uluslar arası spor komiteleri ve birlikleri, antrenörlerin görevlerini saygı, dürüstlük, tarafsızlık, adalet gibi evrensel değerler doğrultusunda yerine getirmelerine rehberlik edecek antrenörlük etik ilkelerini belirlemişlerdir.
- Amerikan Psikologlar Derneği'nin (American Psychological Association-APA) işbirliği ile Amerika Birleşik Devletleri Olimpiyat Komitesi'nin de dahil olduğu ve İngiltere, Kanada, Amerikan Ulusal Gençlik ve Spor Antrenör Birliği ve Avustralya Spor Hekimleri tarafından belirlenen antrenör etik ilkeleri genel olarak şu maddeleri içermektedir:

Sporda Etik Değerler Antrenör ve Hakem Etiği

Antrenör Etik İlkeleri (1)

- Performans artırıcı ilaç kullanımına izin verilmemektedir.
- Sigara ve alkol kullanımı desteklenmemelidir.
- Sporcu ile görüşmenin uygun olduğu durumlarda onlarla görüşme yapmalıdır.
- Etkin ve gerekli antrenman programları hazırlamalıdır.
- Açık ve anlaşılır antrenman tanımlamaları yapmalıdır.
- Antrenmanda açık, yeterli ve objektif bilgi aktarmalıdır.
- Sporcu performansını belirlenmiş standartlar dahilinde değerlendirmeli ve geri bildirim vermelidir.
- Belirlenen profesyonellik çerçevesi içerisinde takım oluşturmalıdır,
- Etik ilkelere hâkim olmalıdır.
- Etik ilkelere uygunluk konusunda karmaşaya düştüğü durumlarda diğer antrenörlere danışmalıdır.

